

Val- och demokratinämnden

Valsedlar i röstnings- och vallokal

Förslag till beslut

Val- och demokratinämnden beslutar att valsedlarna för EU-valet 26 maj läggs i bokstavsordning efter partinamn, för de partier som hos Valmyndigheten begärt utläggning.

Val- och demokratinämnden beslutar att röstmottagarna ansvarar för att lägga ut och hålla ordning på alla deltagande partiers valsedlar i valsedelsställen i val- och röstningslokalerna.

Sammanfattning

En ordningsfråga som uppmärksammades mest kring röstmottagning är tillgången till, och ordningen bland valsedlarna. Dels vem som ansvarar för att lägga ut valsedlar i röstnings- och vallokaler, dels i vilken ordning valsedlarna ska placeras och var i lokalen de placeras.

Ordningen för samtliga valsedlar i valsedelsställen ska hanteras av röstmottagarna för att undvika oordning och för att säkra att valsedlar presenteras neutralt och likvärdigt. Partier som inte via Valmyndigheten begärt utläggning men anmält valdeltagande, ansvarar själva för att leverera valsedlar till röstnings- och vallokaler. Det är alltid röstmottagarna som lägger valsedlarna i valsedelsstället.

Ärendet

I vallagen finns reglerat vilka valsedlar som måste finnas tillgängliga och ytterligare vilka som får läggas ut. De partier som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet fått minst 1 procent av rösterna i hela landet har rätt att begära att få sina valsedlar utlagda.

Valsedlar ska enligt vallagen finnas i alla röstnings- och vallokaler. Det är viktigt att alla partiers valsedlar behandlas och presenteras på samma sätt. För att vara så neutral som möjligt så bedöms bokstavsordning vara det sätt på vilket valnämnden ska ordna placeringen av valsedlar i valsedelsställen. Undantaget är blanka valsedlar som placeras överst i valsedelsställen. Ett detaljerat förslag på hur ordningen i valsedelsställen kan komma att se ut framgår av bilaga 1.

I EU-valet finns det i normalfallet endast en typ av valsedel för varje parti. Enligt vallagen har valnämnden ansvar för att valsedlar, för de partier som begärt utläggning hos Valmyndigeten, finns tillgängliga i röstnings- och vallokaler. Valnämnden ska även tillhandahålla blanka valsedlar. Val- och demokratinämnden (-s ordförande) beslutade den 14 februari 2019 att valkansliet endast distribuerar de valsedlar som följer av skyldighet enligt vallagen. Övriga anmälda partier får själva ansvara för att leverera valsedlar direkt till respektive valdistrikt. Alla valsedlar hanteras och fylls på av röstmottagare på valdistrikten.

En fråga som fått stor uppmärksamhet vid tidigare val är frågan om ordningen och avskärmningen av valsedlarna i samband med röstmottagningen i röstnings- och vallokal. Från och med den 1 januari 2019 har det tillkommit en ny regel i vallagen som säger att den plats där valsedlarna ska tillhandahållas så att valhemligheten inte röjs. Valkansliet har för ändamålet beställt särskild avskärmning av valsedelställen, se bilaga 2. Förutom den särskilda avskärmningen ska valsedelställen placeras så att väljaren, fri från insyn, kan plocka sina valsedlar.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär ökade kostnader för avskärmningen. Dessa kostnader kommer kommunen få kompensation för med ett särskilt stadsbidrag.

Konsekvenser för barn

Förslaget får inga direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Ordningen i valsedelställen
2. Avskärmningen av valsedelsställen

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Anders Fredriksson
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten